

## INICIJATIVA ZA POBOLJŠANJE POSLOVNOG OKRUŽENJA – PRIJEDLOG BILATERALNIH KOMORA U HRVATSKOJ

**Konkurentnost hrvatskog gospodarstva** - Prema posljednjem Indeksu globalne konkurentnosti za 2018. godinu, objavljenom 17. listopada 2018. godine, Hrvatska se nalazi na 68. mjestu od sveukupno 140 zemalja. U usporedbi s 2017. godinom dvije su zemlje prestigle Hrvatsku. Među državama članicama EU Hrvatska je na posljednjem mjestu.

Svjetska banka je 31. listopada objavila svoje izvješće *Doing Business 2019*. Prema lakoći poslovanja Hrvatska je zauzela 58. mjesto od 190 zemalja. Ovo predstavlja pad u odnosu na 51. mjesto u izvješću za 2018. godinu.

Unatoč nekim osjetnim promjenama na bolje, prema iskustvima tvrtki članica komora uključenih u ovu inicijativu, tvrtke i potencijalni ulagači i dalje su suočeni s brojnim preprekama. Poboljšanja u hrvatskom gospodarstvu, u usporedbi s ostatkom Europe, događaju se presporo i u nedovoljnoj mjeri.

**Istraživanje bilateralnih komora o poslovnom okruženju** - U razdoblju od listopada 2017. do svibnja 2018. šest komora provelo je istraživanje o zadovoljstvu poslovnim okruženjem. U istraživanjima su sudjelovale 473 tvrtke članice komora. Rezultati istraživanja omogućili su identifikaciju ključnih prepreka poslovanju u Hrvatskoj. Tvrtke su identificirale sljedeće prepreke: *nedostatak stručne radne snage, porezno opterećenje, neučinkovitu javnu upravu, pravnu sigurnost i rad Vlade*.

**Unaprjeđenje sustava javnih usluga** - Sustav javnih usluga u Hrvatskoj je neučinkovit. Predstavnici poslovne zajednice smatraju da administrativno opterećenje usporava razvoj poslovnog okruženja i priljev značajnih investicija. Javna bi uprava trebala biti potpora tvrtkama i omogućiti im da se usredotoče na svoju osnovnu djelatnost pružajući im pravodobne i predvidljive usluge te pritom biti odgovorna za svoj rad. Potrebno je uvesti odgovarajuće sankcije u situacijama kada javni službenici neučinkovito obavljaju zakonski propisane dužnosti, ali i nagrade za one službenike koji nadmašuju očekivanja. Komore također pozivaju na digitalizaciju javnih institucija i usluga što bi rezultiralo bržim i transparentnijim javnim uslugama.

K tome, komore žele naglasiti potrebu za optimizacijom javnih institucija i opsega njihovih odgovornosti. Komore smatraju da Agencija za investicije i konkurentnost treba ostati samostalna agencija jer je ključna instanca za investitore koji razmatraju ulaganje u Hrvatsku.

**Smanjenje poreznog opterećenja rada** - Oporezivanje rada u Hrvatskoj značajno je veće nego u usporedivim zemljama (Bugarska, Češka, Rumunjska, Srbija ili Slovačka). Neto plaće, nakon svih obveza i doprinosa, relativno su skromne u usporedbi s ukupnim troškovima rada za poslodavca. U usporedbi s konkurentnim gospodarstvima visoko plaćeni zaposlenici i dalje su "skupi", što nije poticajno za privlačenje investicija i nova zapošljavanja u poslovnim aktivnostima koje stvaraju veću dodanu vrijednost. Također, ukupna dobrobit zaposlenika znatno će se povećati ukoliko se određena plaćanja radnicima ne budu smatrala oporezivim primitkom u naravi, uključujući naknadu za prehranu radnika, naknadu za sportske aktivnosti ili dopunsko zdravstveno osiguranje. Komore prepoznaju i pozdravljaju napore Vlade u smanjivanju poreznog opterećenja rada u 2017. i 2018. godini te smatraju nužnim provođenje daljnjih mjera koje bi povećale konkurentnost troškova rada u Hrvatskoj i pomogle zadržati zaposlenike.

**Povezivanje obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada** - Sustav obrazovanja u Hrvatskoj uglavnom nije doživio veće promjene posljednjih nekoliko desetljeća. Poduzetnici često ističu kako postoji neusklađenost između vještina i znanja potrebnih na tržištu rada i onih koji se stječu kroz obrazovni sustav. U većini slučajeva tvrtka mora uložiti resurse i vrijeme kako bi mlada osoba stekla praktično znanje u zanimanju za koje se prethodno obrazovala. Komore smatraju da bi praktična znanja i znanja stečena kroz obveznu praksu ili pripravništvo na svim obrazovnim razinama (srednjoškolsko, strukovno i visoko obrazovanje) rezultirala boljim obrazovnim sustavom i lakšim prijelazom na tržište rada. Komore pozdravljaju uvođenje dualnog modela u strukovnom obrazovanju, ali pozivaju na jače uključivanje tvrtki i potreba gospodarstva kod izrade kurikuluma. Također, digitalizacija i tehnološki razvoj zahtijevaju promjenu u obrazovnom pristupu koja bi omogućila bolje usvajanje potrebnih vještina.

Predlažu:

Američka gospodarska komora u Hrvatskoj  
Udruga talijanskih poduzetnika u Hrvatskoj  
Austrijski ured za vanjsku trgovinu u Zagrebu  
Kanadsko-hrvatska gospodarska komora  
Njemačko-hrvatska industrijska i trgovinska komora  
Nordijska gospodarska komora u Hrvatskoj

Dodatne informacije o organizacijama koje čine inicijativu:

**Američka gospodarska komora u Hrvatskoj** osnovana je 1998. godine i danas okuplja više od 230 američkih, hrvatskih i drugih međunarodnih tvrtki koje zapošljavaju 80.000 ljudi u Hrvatskoj. Kao najstarija strana komora u Hrvatskoj AmCham već 20 godina snažno doprinosi unaprjeđenju poslovnog okruženja kroz zagovaranje najboljih poslovnih praksi te niza preporuka za pozicioniranje Hrvatske kao privlačne destinacije za ulaganja.

**Udruga talijanskih poduzetnika u Hrvatskoj** registrirana je 2014 godine, nakon što je 10 godina činila savjetodavni odbor talijanskih poduzetnika. Mrežu poduzetnika čine 90 talijanskih i hrvatskih tvrtki iz različitih sektora s ciljem razvoja i olakšavanja poslovanja talijanskim investitorima u Hrvatskoj. Suraduje usko s Veleposlanstvom Italije u Zagrebu i sa zagrebačkim Uredom ICE (Italian Trade Promotion Agency - Talijanski institut za vanjsku trgovinu - Agencija za promidžbu u inozemstvu i internacionalizaciju talijanskih tvrtki ICE – Agenzia) koji djeluje od 1956. godine u svrhu gospodarske, industrijske te kulturne razmjene naše dvije zemlje.

**Austrijski ured za vanjsku trgovinu** u Zagrebu službeni je predstavnik austrijskog gospodarstva u Republici Hrvatskoj. Ured aktivno podupire austrijske tvrtke i investitore pri ulasku na hrvatsko tržište i obradi istog te kod intervencija, problema investitora, pitanja na temu EU, itd. Uz to Ured još organizira i događanja s fokusom na različite branše/teme.

**Kanadsko-hrvatska poslovna mreža (CCBN)** je nepolitička inicijativa osnovana 15. svibnja 2010. u svrhu poboljšanje i jačanje odnose između kanadskih i hrvatskih poslovni ljudi, menagera, stručnjaka, poduzetnika i drugih koji žele promicati i proširivati potencijalne gospodarske mogućnosti između ove dvije zemlje.

**Njemačko-hrvatska industrijska i trgovinska komora** dio je globalne mreže koju čini 140 Njemačkih vanjskotrgovinskih komora (AHKs) i delegacija njemačkoga gospodarstva u 92 zemlje. Od svoga osnutka 2003. godine Komora nudi mrežu koja se u ovome trenutku sastoji od više od 415 registriranih poduzeća iz njemačkih, hrvatskih i međunarodnih poslovnih krugova te brojne zanimljive usluge za svoje članove i ne-članove. Mreža Njemačkih vanjskotrgovinskih komora (AHKs) savjetuje, podržava i zastupa njemačke tvrtke diljem svijeta koje se žele proširiti na strana tržišta ili unaprijediti svoje poslovanje u inozemstvu. Vanjskotrgovinske komore su institucije njemačkog poticanja vanjske trgovine.

**Nordijska gospodarska komora u Hrvatskoj** je osnovana 2005. na inicijativu nordijskih veleposlanstva u Republici Hrvatskoj s ciljem promoviranja nordijskog gospodarstva, tehnologija i znanja, te stvaranja platforme za zajednički pristup hrvatskoj poslovnoj zajednici i razvitka gospodarskih veza između nordijskih zemalja i Republike Hrvatske. Kao glavni promotor u promicanju nordijskog gospodarstva u Republici Hrvatskoj, te kontinuiranog unapređenja i jačanja nordijsko-hrvatskih bilateralnih gospodarskih odnosa, organizacija pomaže svojim članovima u ostvarivanju poslovnih prilika i etabliranju poslovnih kontakata u nordijskim zemljama i u Hrvatskoj. Trenutno broji oko 60 nordijskih, hrvatskih i međunarodnih tvrtki članica.